

РІДНА ЗЕМЛЯ

Виходить два рази в тижні

Ч. I.

Четвер, 27 квітня 1944.

Рік I.

Надії на кращу майбутність

Святий обов'язок

зв'язують українці з Європою

ПРЕДСТАВНИКИ УЦК І ВІЙСЬКОВОЇ УПРАВИ У Д-РА ВЕХТЕРА З НАГОДИ 55-их РОКОВИН НАРОДИН ФЮРЕРА

В дні 22-го квітня ц. р., Губернатор Д-р Вехтер прийняв представників Українського Центрального Комітету та Військової Управи Галичина. Представники обох установ склали на руки Губернатора бажання з нагоди дня народин Фюрера і звернулися до Губернатора з промовами, які просили передати Пану Генеральному Губернаторові Д-рові Франкові.

Заступник провідника УЦК — д-р Паньківський виголосив промову такого змісту:

Пане Губернаторе!

У пам'ятний день 55-их роковин народження Фюрера, об'єднуються всі німці довкола Його великої історичної особовості. З Його іменем зв'язують вони всі надії на добре майбутнє Європи та європейської культури.

Ми стоїмо на промежі між Заходом і Сходом. Фоч маємо багато прикмет східних народів, завжди відчуваємо нашу приналежність до Заходу. Також наші надії на нашу добру майбутність ми зв'язували завжди у добрих і злих хвиликах з Європою, з тією Європою, яка під проводом німецького народу і Фюрера бореться за цю майбутність.

Сьогодні ми, як представники українського громадянства, з'явилися перед Вами, щоб Вас прохати передати Панові Генеральному Губернаторові наші найкращі бажання для Фюрера і для успішности великої справи, яку Він представляє. Ми можемо Його запевнити, що і на-далі, як і сьогодні будемо виконувати вірно і віддано наші обов'язки

в ділянці праці та у лавах СС Стрільської Дивізії Галичина, як воєнки. З цим зобов'язанням є зв'язані наші найкращі бажання". Іменем Військової Управи промовляв п. Роман Крохмалюк:

Пане Губернаторе!

Мені припала честь іменем Військової Управи Галичина зложити на Ваші руки найщиріші бажання з нагоди 55-ліття з дня народин Фюрера Адольфа Гітлера. У цьому дні цілий німецький нарід об'єднано і вірно вшановує і святкує Фюрера.

Військова Управа Галичина разом з добровольцями нашої СС Дивізії складає всю свою надію у руки цього вибраного долею мужа, який у цей тяжкий і гріаний час вступається за щасливе майбутнє усіх європейських народів і культури. Нехай Провидіння збереже Фюрера німецького народу здоровим і кріпким на довгий час і нехай принесе заслужену кінцеву перемогу у цьому велетенському змаганні за свободу німецького народу і цілої Європи.

Губернатор подякував д-рові Паньківському, як заступникові українського населення і сказав між іншим:

"Я передам Ваші бажання і заяви Панові Генеральному Губернаторові. Селяни і населення області Галичина жили дотепер майже у мирних умовах та продовж минулих двох років мали змогу під охороною німецької адміністрації виконувати свою відбудівну працю. Прошу Вас вплинути на добре настроєне українське населення, щоб воно ставилося зі зрозумінням до хвилевого становища. Саме в теперішньому важкому часі населення повинно допомогти у поконтиненті зумовлених війною труднощів. Ніхто інший не вшанує більше льобольну і щирі прстава населення Галичини, як Фюрер, що Його доля зробила опікуном не лише великонімецького Райху, але і цілої Європи. Земля нашої батьківщини стала знову бовищем, але навалу, яка приходить зі Сходу — як це вже було не раз у історії — здержить знову саме на цьому обширі воля до життя європейських народів".

огляд воєнних днів

Німецькі війська здобувають терен

Між Карпатами і горішнім Дніпром відкинули большевиків

Нас найбільше цікавить східний фронт, а з нього особливо галицький.

21-го квітня повідомлено з Головної Квартири Фюрера, що між Карпатами і горішнім Дністром просунулися німецькі та мадярські війська далеко вперед, хоч був запеклий ворожий спротив. Мадярські частини взяли по важкому бою місто Отинію.

Звідомлення з 22-го квітня говорить до тої самої справи: У східній Буковині, між Карпатами та горішнім Дністром здобули ми у власних наступках, по завязятих боях, дальше терен.

Дня 23-го квітня у звідомленні сказано: Між Карпатами і горішнім Дністром німецькі і мадярські війська у важких наступальних боях відкинули большевиків далі на схід. Ворожі протиатаки відкинено.

Звідомлення з 24-го квітня говорить: Між Карпатами і горішнім Дністром здобув наступ німецьких і мадярських військ дальше терен, хоч був запеклий ворожий спротив. Протиудари большевиків відкинено.

Звідомлення з 25-го квітня каже: Між Карпатами і горішнім Дністром німецькі та мадярські війська відкинули сильні ворожі протиатаки. Мадярські з'єднання знищили там 24 танки.

У звідомленні з 25-го ц. м. повідомляється, що на південний захід від Ковля після кількадечних важких боїв і серед важких теренових умовин замкнено і знищено масу однієї большевицької кавалерійської дивізії. Большевики втратили кілька тисяч убитих і багато полонених. Здобуто 38 гармат та численну іншу зброю.

Всі згадані звідомлення звідомляють про большевицькі наступи на смугу Севастополя. Тут домоглися німці великого оборонного успіху.

Над долішнім Дністром та на північ від Яс були тільки місцеві бої.

Дещо завязтіші бої були у смугі Нарви. Ворог наступав без наслідку.

В Італії бойова сила ослабла. Б'ються там у причілку Неттуно, коло Априлії, коло пристані Анціо.

Великими повітряними подвигами може виказатися легуство:

Німці налетіли на морський район Альжиру, де затопили два есмінці, чотири вантажні кораблі (29.000 брт.) також один військовий корабель. 13 торг. кораблів, 2 трансп. кораблі та 3 есмінці дістали важкі поціли.

Німецькі літаки надітали на Гал та об'єкти в східній Англії, також на Брістоль.

Ворог налітав на зайняті простори і всюди мав втрати в літаках.

Німецькі морські бойові сили звели бій з ворогом у морській смугі Шербурга, де знищено два ворожі човни.

На північний захід від Яс вдарили німецькі та румунські війська несподівано вперед та завдали ворогові важких втрат у людях і матеріалі. Большевики втратили 22 танки, 70 гармат та понад 600 полонених.

Між Карпатами та горішнім Дністром мадярські війська відкинули ворожі протиудари. На південний захід і північний захід від Луцька осягнули власні наступальні дії тереновий зиск.

ВЕСНЯНІ ПОЛЬОВІ РОБОТИ

Самбір, 26 квітня.

В Самбірщині вже почалася весна. Теплий вітер загладив останні білі п'ятна і поля міняться то зеленню озимини, то довгими чорними лентами зораної свіжої ріллі. Селяни спокійно засівають золотисте зерно з твердою вірою, що хижачька рука жидо-комуни не диктне ніколи їхньої праці.

Українське населення Галицької Землі переживає знову важкі дні. Жидо-большевицька навала, що покотилася вже й на села та містечка і міста нашої вужчої батьківщини, глибоко сколибнула серцями українців та навіяла опрахом досі ще супокійній житла галицьких громадян. Валки втікачів, що просуваються сьогодні галицькими дорогами і доріжками, переповнені вагони поїздів виявляють надто яскраво почування галицьких українців до тих варварів ХХ-ого віку, які з скривавленими руками йдуть „визволити“ український народ з „неволі“. Здається, сьогодні немає ні одного свідомого українця, який вірив би ще забріханій агітці жидо-большевиків та залишався б дома, очікуючи тих, які на своїх штиках несуть тільки загладу і смерть. Чи ж треба дивуватися, що українські інтелігенти, селяни і робітники поспішно залишають свої оселі, скриваючися у безпечніші, незагрожені місцевості Галичини?

Та в тому масовому переполосі, що сьогодні заволодів умами галицьких українців, у тому страхі перед кровожадними ордами Азії, виявляються інколи моменти, що привололюють нас тверезо глянути на дійсність.

Не можна заперечити, що опановані невимовним страхом, залишають свої місця праці люди з тих місцевостей, які ще далеко не загрожені. Є й такі, які забули на свої обов'язки, що їх мають сповнити на становищі суспільних, державних, чи комунальних працівників. Це ж люди, які проїняті всякими ворожими сплетнями та поговірками, негайно без ніякого наказу та логічного умотивування, залишили варстати своєї праці, шукаючи десь дальше осідку спокійного та може й вигідного життя.

Іншим, невідрадним явищем є те, що між втікачами є надто багато молодих людей, що хочуть у безпечному, затишному місці перечекати неспокійні хвилини та забезпечити своє життя.

Одні і другі люди забули на те, що передчасна втеча перед ворогом та залишення стійкої праці саме у хвилині, коли тої праці так сьогодні потреба, коли від напруги та вислідів цієї праці залежить цілість перемоги, це — тільки дезерція. У хвилині, коли у найперших бойових становищах німецькі воєнки, а поруч них теж і галицькі добровольці СС Стрільської Дивізії „Галичина“ хоробро відпирають наступу ворога, коли кожну п'ядь землі боронять героїські воєнки та скроплюють її своєю кров'ю, не сміє бути в нас ні одної людини, яка здаде, з безпечного місця, приглядалася б тому, незвичайно важкому та одночасно вирішальному змаганню, що саме проходить на Галицькій Землі.

Сьогодні більше, як колинебудь, український народ Галичини мусить спрягти всі свої зусилля, щоб допомогти німецькому воєнкові та галицьким добровольцям остаточно перемогти ворога та прогнати його з рідної землі. У рядах Стрільської Дивізії, є місце для молодих, здорових людей, а не десь у безпечному затишші, здалека від грокуту гармат та вогню скорострільів.

Тільки жінки, діти та старці мають повне право на безпечне місце осідку в хвилині загрози. Всі інші мають обов'язок стати до боротьби та оборони рідної землі і народу перед жидо-большевицькими полчищами. Кожна людина зокрема мусить непохитно, до останньої хвилини, стояти при станку своєї праці. Кожний молодець мусить знайти своє місце в рядах активних борців, які зі зброєю в руках, пліч об пліч з німецьким воєнком, проженуть врешті ненависного ворога та вможливають українським родинам вернутися знову під рідні стріхи. (ск).

Відділ СС Пробоевої Бригади „Вальонія“ на східному фронті. Здовж берега ріки тягнеться рів, що лучить окремі становища вальонських добровольців.

(Шерль, СС-ПК. Воєнний звітод. Крушка)

Протест проти бруталного

большевицького знуцання над галицьким населенням

У хвилині, коли кілька найбільш на схід висунених прикордонних округ Генеральної Губернії знову переживають навалу цієї війни і вдруге впродовж небагатьох років пізнає страшну дійсність большевицької системи, у Кракові, під головуванням Генерал-губернатора, відбулося засідання уряду, на якому обмірковано цілу низку актуальних справ Генеральної Губернії. Як найважливіший момент в тому засіданні уряду треба вважати заяву Генерал-губернатора, в якій він за протестував перед опінією світу проти поведінки большевиків на тих обширах Генеральної Губернії, які тепер опинилися в за-сягу воєнних дій. Заява д-ра Франка має тимбільше значення, що вона потверджує, що населення Східної Галичини, не зважаючи на жахливий большевицький терор, задокументувало своєю постановою і своїми ділами, що воно бачить гарантію для свого життя і своєї майбутності лиш у німецькій силі. Генерал-губернатор отримав свій протест проти бруталних та нелюдських вчинків большевиків із запевненням, що органи влади Генеральної Губернії дадуть населенню, яке потерпіло від большевицької дійсності, всяку поміч, для відбудови свого життя і своїх господарських цінностей.

У своїй заяві д-р Фран сказав буквально так: „Обов'язком уряду цього краю є ствердити, що льоальна постава населення у відношенні до органів влади створила свідомість спільної долі всіх національностей, які живуть у цій країні. Тому, що постава українців і поляків так яскраво проявила себе проти большевизму, треба, щоб уряд Генеральної Губернії склав на адресу світу протест проти безприкладного зневажування та винищування населення большевиками на тих обширах, куди вони вдерлися у ході боєвих дій. Проголошую — сказав Генерал-губернатор — протест в імені уряду проти прикметного большевицько-жидівського спо-

субу ведення війни і при цій нагоді стверджую, що реєструємо докладно всі злочини, що їх доконують большевики на зайнятих обширах Генеральної Губернії та зберемо ці факти разом, щоб їх проголосити в урядовому меморандумі. Уряд Генеральної Губернії вважає самозрозумілою річчю робити з власного почину все, щоб населенню, яке в так бруталний спосіб втратило свою власність і всі свої цінності, дати всяку можли-

ву охорону та поміч для відбудови тих вартостей. Ми вважаємо це своїм обов'язком — стати в пригоді жертвам большевицько-жидівської тиранії. У цій війні большевизму та жидівства нема вже ніякої різниці між окремими групами населення Генеральної Губернії. Незалежно від своєї національності, всі мешканці цієї країни що раз більше хотять ділити спільну долю всієї Європи“.

Большевизм — найбільший ворог Сербії

Білгород, 26-го квітня.

В навечер'я триріччя державного замаху Сімовіча, прем'єр генерал-полковник Недіч звернувся з промовою до сербського народу і закликав його застановитися над цим державним замахом та над його наслідками. Ніхто не бажав собі цього державного замаху крім малої кліки, яка хотіла ввійти в ласку англійців, американців і большевиків. Державний замах генерала Сімовіча та його політика були побудовані на брехні й обмані. Таким чином він став гробокопателем сербського народу, кинувшись в авантюру, яка мала жахливі наслідки. Державний замах з 27-го березня 1941 року не приніс сербському народові ніщо інше, як тільки кров і слези. Після того, як Сімовіч після своєї поразки втік і залишив сербський народ на поталу долі, і він і англійська політика далше не давали спокою сербам. Англія пробувала за посередництвом Михайловича спонукати знову сербський народ проливати кров у користь Англії; і, коли і ця спроба не вдалася, появився як новий фактор чужий сербам Тіто, якого тепер англійці всіма силами піддержують, після того, як вони відкинули з погородою Михайловича, немов видурену цитрину. І так сербський народ пізнає сьогодні всю перфідію англій-

ської політики. Сербський народ збагнув тимчасом, що комунізм є найбільшим ворогом сербів та що його треба безпощадно нищити. Всі серби мусять об'єднатися в один суцільний фронт. Треба забути про всі помилки і відхилення. Немає ніякого вибору. Ми рішати мемо про рятунок або про занепад.

Большевизація південної Італії

Бадоліо перетворив свій уряд на бажання Москви

Берлін, 26-го квітня.

Політичний, господарський і соціальний хаос у південній Італії одержав новий колір тим, що маршал Бадоліо перетворив свій уряд. Не може бути ніякого сумніву, що за формулюванням, яким об'єднано це перетворення, а саме „створення ширшої демократичної бази“ — скривається виразне бажання Москви, яка хоче якнайшвидше зреалізувати свої плани — большевизації Італії. Новий уряд Бадоліо має всі ознаки так зв. „народно-фронтного уряду“. Міродійні міністерські становища зайняли не лише численні італійські

емігранти-марксист, які вернулися до південної Італії під охороною Москви, але й самі комуністи зайняли одно міністерське крісло. А саме міністром хліборобства став відомий італійський комуніст Гулло. Крім того інший комуніст, Ерколе, став міністром без теки.

В останніх днях большевики здобули в Італії цілу низку нових важних політичних і військових позицій. Поширені чутки, що незабаром повинні з'явитися на південно-італійському фронті советські війська. Для своєї пропагандивної акції у зв'язку з цим Москва послуговується так зв. італійським міністром мореплавства і так зв. міністром повітряного флоту. Говорять, що Москва намагалася самостійного військового командування, виразно відмовляючись підпорядкувати свої частини на південно-італійському фронті англійському командуванню.

Одночасно повідомляють, що у всіх інститутах, підпорядкованих маршалові Бадоліо, владиться негайно російську мову, як обов'язкову. При цьому південно-італійська преса пише, що вдалося дістати „цінні навчальні сили“ безпосередньо з Советського Союзу. Москва ставить до розпорядження цих „вчителів“ безкоштовно. Південно-італійська молодь, мовляв, повинна мати нагоду вивчити „мову великого союзника“.

Особливу увагу звертають большевики на острів Сицилію. Вони хотіли б створити з нього самостійну советську державу. Ця сенсаційна вістка має свою особливу вагу, вказуючи також англійцям на пляни експансії большевиків на Середземному морі. Майбутній розвиток цього питання буде особливо знаменний тому, що англійці у свій час здобули Сицилію, щоб до деякої міри як „більшу Мальту“ використати її для скріплення влади в середземноморщині.

Відповідальний редактор: Осип Боднарівч. Видає: Видавництво, Львів, Фалькенштрассе 4.

Втрати англійських кораблів

Берлін, 26-го квітня.

Після того, як британська адміраліція оголосила дня 15-го квітня втрату одного з поміж її найбільших і найсильніших озброєних нищильників класу „Л“, „Лафорей“, тепер нашіла вістка через Ріо де Жанейро, що пропав також нищильник „Леврін“. Тому, що цей корабель не вичислений в урядовій листі англійської флоту, треба догадуватися, що належить він також до класу „Л“, тобто до нищильників, що їх побудовано між 1939 і 1940 рр. З того самого джерела довідуємося далі, що пропав також британський нищильник „Апренет“. Його також не знаходимо в листі англійської флоту так, що догадуватися треба, що його також побудовано вже під час війни.

Згідно з дальшими повідомленнями з Ріо де Жанейро, перед висадним причітком Анціо потонули також обидва британські кружляки „Пепелопі“ і „Стертен“. Про цей останній згадував вже англійський міністер мореплавства Александер перед декількома тижнями, подаючи одночасно також дату британського нищильника „Інглефьелд“. Звертає на себе увагу те, що бразильські джерела додають до вже зголошених Алек-

сандром втрат, ще дві дальші втрати, які правдоподібно походять з того самого часу. В останньому часі не зголошувано ніяких німецьких затоплень на тому морському обширі. Не є виключне, що „Леврін“ і „Пренот“ потонули внаслідок діяння мін.

П'ять років вільності

Мадрид, 26-го квітня.

Цими днями святкував Мадрид п'яті роковини визволення з-під червоного панування. З цієї нагоди пригадує еспанська преса про трьохрічне терпіння еспанського народу від комуністичних зазіхань. Від 18-го липня 1936 року аж до березня 1939 р., — подає газета „Уа“, — Мадрид був великою тюрмою, де панували нужда, злидні, зрада та страхіття.

Частини одної козацької дивізії добровольців завдали цими днями великі втрати комуністичним бандам над горішньою і середньою течією Сави. Їм удалося знищити понад 100 більших і середніх човнів, якими бандити переправлялися вночі з одного берега на другий. Здобуто 7 великих барок та один пароплав. Таким чином перервано переправний рух через ріку.

Дядько Сам: Містер Черчіл, чого ви скривились?

Черчіл: Бо не бачу, що я ще зможу мати на земській кулі якийнебудь опірний пункт.

„Хочу і мушу боротися“

ПК. — Перед бароком, що в ньому працює лікарська комісія, призначена для перегляду новобранців, добровольців галицької Дивізії, стоять декільканадцять молоденьких хлопців, які вчора приїхали до вишкільного табору. Вони мусять сьогодні перейти ще лікарські огляди і шойно опісля будуть приділені до цієї, чи іншої частини. Буває й так, що комісія стверджує непридатність до військової служби та відсилає такого добровольця додому.

Покищо ще ціла година часу до початку праці комісії. Добровольці оповідають собі перші враження з вишкільного табору, інші задрібно оглядають стрільців, які вже тут давненько, і саме тепер переходять коло бароку. Ще інші добровольці роздумують над тим, яку оцінку їх здоров'я видасть лікар.

Серед цієї другої групи стоїть може вісімнадцятилітній Роман Р. з села Б. Він не може надивуватися, як то гарні воюки ці стрільці, який гарний на них однострій, як то вони машерують.

— Колись і з нас будуть такі воюки. — говорить він до свого товариша, який стоїть поруч нього.

— Ти, як ти, але я напевно! — сміється товариш.

— Чому не я? — дивується Роман.

— А деж приймуть до війська такого на-

лого, та ще й хударлявого — жартує сусід.

Роман нічого не відповідає. Хвилину глядить на товариша. Здається, що в його серці якась тривога.

— Побачимо ще! — вигукує він нечаяно і переходячи з іншої бік, щось довго роздумує.

— Роман Р.! До кімнати! — падає приказ джурного стрільця.

Роман швидким кроком входить в кімнату, що в ній працює лікарська комісія. Він стає „на струнку“ і непитаний ніким говорить:

— Я зовсім здоровий! Нічого мене ніколи не боліло, на ніякі недуги ніколи не хворів...

— Не так швидко! — успокоює лікар. — Найперше міра.

Роман приступив до стіни, де була вивісована міра, конечна для кожного //-воюка. Добровольць намагався піднятися на пальці, щоб тільки досягнути призначеної міри.

— Стійте спокійно! — завважив стрілець, який стояв при мірі.

— Та я стою — виправдувався Роман, намагаючись знову стати вище.

— Один метр шістьдесят п'ять сантиметрів — кричить стрілець.

— Перше вдалося... — думає радісно Роман.

Тепер ще прослідкування тіла.

— Що це з вашим серцем? — крутить головою лікар, який дослухується до дещо припіненого ходу серця.

— Я не знаю, та я ніколи на серце не хворів. То певно, пане лікарю, з надто великого найпершого враження — завважує добровольць.

— Можливо — дає переконати себе лікар, та він щось скрито підсміється.

— А чому це ваша нога така синя? — дивується лікар, знову приглядаючись Ромковій нозі.

— О, тепер то хіба вже не викручусь — думає Роман. Та вмить приходить йому думка.

— Пане докторе, то, здається з того, що я всю ніч їхав стоячи, бо в поїзді не було місця.

— Чи ви маєте мене за дурного? — сміється лікар.

Роман хвилину остовпів, глядить на лікаря. Та в тій хвилині ледве чутно шепоче лікареві до вуха:

— Пане докторе, залишіть мене при війську, я хочу воювати. Не відсилайте мене додому.

Глянув лікар у вічі молоденькому хлопцеві, покляпав його по плечах і...

— Здібний! — крикнув до стрільця, який записував висліди лікарського прослідкування.

Ромко з радости не знав що робити. Пташкою вилетів на коридор, де вже чека-

ли на нього його товариші, цікаві, що станеться з їх другом.

— Залишаюся! — крикнув на весь голос Роман.

— Як це можливе? — дивувалися товариші.

— Усе можливе для того, який хоче, та який має сильну волю перевести в діло своє бажання — усміхнувся Ромко. — А я хочу і мушу воювати!

Ще того ж дня після полудня стояв Роман перед своїм бароком, вдягнений вже в стрілецький однострій.

//-воєнний звітодавець Степан Конрад.

НА СТИЦІ

Князь з Лігні мав дуже гарний парк. Одної неділі приказав він, щоб у цей парк впускали тільки пристійних та елегантно вдягнених людей.

Маршал двору дав відповідні прикази сторожі, яка стояла при брамі.

По хвилині зблизилася до паркової брами жінка та намагалася ввійти до парку. Вона була округла як куля. Лице її було негарне з слідами перебудоти віспи. Воюк не впускав жінки.

— Та ж я дружина головного маршала двора. — кричала вона порушена поведінкою стійкового.

— Хоч би ти й була бабкою самого чорта — відповів воюк — не пройдеш тут з своїм відміським обличчям.